

OGÓLNOPOLSKI KONKURS GEOLOGICZNO-ŚRODOWISKOWY *Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro*

W ramach obchodów Dnia Ziemi Państwowy Instytut Geologiczny od siedmiu lat organizuje konkurs dla dzieci i młodzieży szkolnej pod hasłem **Nasza Ziemia – środowisko przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro**. Składa się on z dwóch części: konkursu wiedzy o środowisku abiotycznym dla uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych i konkursu plastycznego dla dzieci IV, V i VI klas szkół podstawowych.

Konkurs został zainicjowany i przez kilka lat organizowany był przez Oddział Górnośląski PIG w Sosnowcu i obejmował swoim zasięgiem obszar województwa śląskiego. Z roku na rok w konkursie udział brało coraz więcej szkół oraz rozszerzał się jego zasięg terytorialny. Liczba uczestników konkursu od pierwszej edycji przeprowadzonej w Oddziale Górnośląskim PIG w 2000 r. (290 uczniów z 17 szkół sosnowieckich) stale wzrasta. W roku 2004 konkurs został zorganizowany przez oddziały: Górnośląski, Dolnośląski, Świętokrzyski i Karpacki Państwowego Instytutu Geologicznego; nadeszło ponad 2000 prac uczniów z województw: dolnośląskiego, opolskiego, śląskiego, małopolskiego, podkarpackiego i świętokrzyskiego. Część plastyczna VI edycji

- konkursu (2005 r.), pt.: *Katastrofy przyrodnicze* – objęła zasięgiem cały kraj (7 regionów pozostających pod konkursową opieką poszczególnych oddziałów regionalnych PIG); wzięło w niej udział około 3000 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. VII - ubiegłoroczna edycja (*W głębinach dawnych mórz*) konkursu odbyła się w pełnej formie (część plastyczna i teoretyczna) w całej Polsce i nadeszło na nią ponad 5500 prac, w tym ok. 4500 plastycznych. Warto dodać, że w konkursie uczestniczyli też uczniowie kilku szkół polskich na Litwie i na Ukrainie. Tegoroczna – VIII edycja konkursu przeprowadzona zostanie w pełnej formie na obszarze całej Polski, natomiast część plastyczna konkursu – dzięki porozumieniu pomiędzy polską i litewską Służbą Geologiczną - również na terenie Litwy.

Celem konkursu jest upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie naturalnym i ochronie przyrody nieożywionej poprzez zachęcanie do rozszerzania swojej wiedzy z dziedziny nauk o Ziemi, georóżnorodności i w związku z tym podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Uważa się, że wiek Ziemi wynosi około 4,6 miliarda lat. W tak długim czasie środowisko przyrodnicze podlegało wielkim przemianom: powstawały i ginęły miliony gatunków roślin i zwierząt, wypiętrzały się wielkie łańcuchy górskie i obracały się w pył, a kontynenty dzieliły się i wędrowały po całym globie, by zderzyć się ponownie i tworzyć nowe lądy. Poprzez konkurs chcemy pobudzić wyobraźnię młodych ludzi, proponując im wycieczkę w „czasie geologicznym”, podczas której można zaobserwować zmieniające się oblicze naszej planety. Zmiany środowiskowe nigdy nie zachodziły jednak szybciej i wyraźniej niż w ostatnich kilku tysiącach lat. Obraz Ziemi, który możemy dziś podziwiać jest w głównej mierze efektem działalności jednego gatunku – *Homo sapiens sapiens*, czyli nas, obecnych mieszkańców planety.

Człowiek współczesny dysponuje siłami wystarczającymi do zniszczenia całego świata żywego i samego siebie, a nawet całej kuli ziemskiej. Stworzyliśmy też rzeczy piękne i pożyteczne. Na Ziemi zachowało się jeszcze wiele dzikich zakątków przyrody. Staramy się je utrzymać w swojej pierwotnej i nienaruszonej formie. Wkładamy ogromny wysiłek w ochronę rzadkich roślin, zwierząt, miejsc i obiektów ciekawych pod względem geologicznym. Zdobyta poprzez konkurs wiedza może w przyszłości zaowocować wśród młodzieży poczuciem współodpowiedzialności za stan środowiska, a także uzasadnić poszanowanie obowiązujących przepisów o ochronie przyrody.

Młodzież świadoma zagrożeń cywilizacyjnych oraz tych, które nie są wynikiem działalności człowieka, znajdzie łatwiej sposoby ich uniknięcia lub złagodzenia skutków naszego negatywnego wpływu na otaczający nas świat.

Poprzez konkurs chcemy wspomagać ucznia w budowaniu jego tożsamości, a więc w nawiązywaniu emocjonalnego i serdecznego związku z otaczającą go przyrodą, którą może obserwować na terenie swojego miasta i regionu. Kładziemy duży nacisk na zagadnienia związane z szeroko pojętą ochroną środowiska, a w szczególności na uświadomienie osobistej odpowiedzialności każdego człowieka za jego stan. Przewodnie hasło konkursu: **Nasza Ziemia – środowisko**

przyrodnicze wczoraj, dziś i jutro ukazuje główny cel kolejnych edycji konkursu: spojrzenie na przyszłość naszej planety poprzez pryzmat procesów, które kształtowały jej środowisko w przeszłości oraz poprzez obecną działalność człowieka.

Dotychczasowe edycje konkursów były wysoko oceniane przez pedagogów pod względem merytorycznym i organizacyjnym. O ich popularności najlepiej świadczy lawinowo wzrastająca liczba uczestników. Imprezom towarzyszyło zawsze duże zainteresowanie ze strony przedstawicieli lokalnych władz, a także gazet i rozgłośni radiowych.

Prace plastyczne nagrodzone i wyróżnione w poprzednich edycjach konkursu były prezentowane na okresowych ekspozycjach w poszczególnych oddziałach PIG, jak również zostały wykorzystane w zorganizowanych w Muzeum Geologicznym PIG wystawach: **Wizje zaginionych światów** oraz **Katastrofy przyrodnicze**.

Efektom V, VI i VII edycji konkursu są wydane kalendarze Muzeum Geologicznego PIG z konkursowymi pracami plastycznymi oraz komplet pocztówek z pracami plastycznymi z edycji pt. **Katastrofy przyrodnicze**.

Tegoroczną edycję konkursu planujemy wzbogacić plenerową wystawą na ogrodzeniu Państwowego Instytutu Geologicznego (wzdłuż ul. Rakowieckiej), na którą składać się będzie ok. 40 wielkoformatowych reprodukcji prac z bieżącej i poprzednich edycji konkursu. Wystawa planowana jest w terminie od maja do października 2007 r.

Zapraszamy wszystkich uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych do aktywnego udziału w tegorocznej edycji naszego konkursu.